

Ђорђе Кубурић

САСВИМ ДРУГО НЕБО

CUM GRANO SALIS

(слика са језера Комо)

Са оближње хриди посматрам камену кућу обујмљену бршљаном; поплочаним степеништем, пут воде, спушта се обнажена жена. Нешто даље, уз обалу, видљив је комшијски мол са привезаним чамцем. А скроз даље, иза разбацаног зеленог жбуња, назире се брежуљкасто острвце са романичком кулом на врху.

Наједном, схватам да ме нема, да призор са рустичном кућом, широким басамцима и лепом женом (која и даље стоји на обали), посматрам одмакнуто: као какву фотографију, разгледницу са ривијере. Ту сам, а нисам. Ван збиље, укореењен у другост.

Али, већ сам ово видео. И није било исто.
Него другачије (мало другачије).

А да би било све онако како би требало да буде,
ваљало би, тек,
замислити
море
уместо језера.
Заправо:
довољно би било
осолити пејзаж.

НА ОБАЛИ

(по Јовану Христићу)

Време је за шетање, за покајање пред лавиринтом;
овлашни јесењи снег ковитла се попут песка који пада са грања
равно у моје ципеле
кроз овлажене ногавице.

Те топле октобарске ноћи
сањао сам лепет птица
слетелих на напуштени реморкер:
скривалиште кикоћућих љубавника.

Река мирно тече док таласи пролазе.

Каменчиће је мудрије бацати после кише.
Ноћу, у глуво доба, ветар са брега
буди уснуле жене
и наноси снег у њине постеље, прозирне и тихе.

Свиће. Палубом оближњег шлепа
гамижу испреплетена ужад - гује у парењу.
Јесен је. Лето је одлепшало нетрагом
у нигдину, у заборављено сећање.

УВЕК ИМА НЕКА КУТИЈА

Увек има нека кутија
где одлажеш влажне снове,
прљаве марамике,
кључеве тајних соба
и улазнице за куплераје.

Накупило се тога
и хоће да искочи
па квари кутију
и напада поклопац.

Ипак
Постојана је она
и чврста.

Трајаће
све док има у њу
шта да се меће.

Увек има кутија
на чијем дну
дремају
мрзовољне жене
и чекају
да их убијем.

НОЋУ

(по Кафки)

Уроњен у ноћ. Спуштене мислеће главе, посве потонуо у мрак. А напољу је уштап. Људи спавају у кућама и солидним креветима; или шетају, па и трчкарају пењућим обасјаним улицама. Па нек трче и нека сањају рацветале менипеје, нек се тресу у сновима и нек блуде улицама лицем према земљи, стењући и тихо дишући. Док ти, лебдениче, листаш своје разгледнице и витлаш главом као запаљеном чигром. Зашто бдиш? Јер неко мора бдети, речено је. Неко мора бити овде.

ЈУН

Хоћу да разумем и сачувам ове дане
када се прецвало пролеће повлачи
а ушуњава се
тајанствено и крадомице
почетак лета
кроз паучинасте аркаде
и тиморну маглу
стиснуту у крошњама
поспаних платана.

САСВИМ ДРУГО НЕБО

по Растковом путопису *Африка*

Безбојном, тек осванулом пучином плове духови; а бескрајне лађе, укотвљене у луци, личе на огромне, мрачне планине.

Гледам океан. Улива се у фосфорну реку. А над њом је сасвим друго небо; и дивно сунце са далеким сумаглицама; обојене птице које ћуте.

Видим на обали црнкињу. Њене танке обнажене руке, накићене пурпурним и плавим колајнама. Радо бих се одушевио њоме.

Идем кроз необично живописну, као засађену савану, пуну високих црвених мравињака. Стижем до села-краљевине Уаватара, чији краљ је вођа ратника, син крокодила, крокодил сâм.

Улице су пуне црних, сањалачки насмешених шетача.

Старе ружне жене табају упорно: „Здраво, здраво, ево белог госта, ево белог госта, дошао! Смемо да играмо, смемо да га поздравимо здраво, здраво! Играјте, играјте, дајте им ватре!”

Пред очима ми промичу поворке правих, витких жена како корачају наге, дигнутих руку, чврстих или празних груди. Гледају у мене, показују на живописног мушкарца и говоре: Луи ил ди не па мулил, луи мон флел авал боку флус (фрус), мусје (Он каже да неће да умре; мој брат има грдан зорт, господине)! Има нечега поетског, пролетњег и страшно саблазног у руменилу тога језика.

Црнац са плавим наочарима, мој новостечени пријатељ, коњушар-кувар, приповедао ми је да рађање није закон, умирање није закон; кад не би било злих очију, повреда фетиша, и других чари, човек никада не би умро.

Улазим у једну колибу. Девојчице спавају у дну, напућене, са длановима под образима, састављених ножица, као што спавају сви урођеници.

Спуштам се, опет, до фосфорне (сада већ и ацетиленске) реке, над којом потпуно беше ноћ. И месец се кидао, скакао и гњурао по њеним брзацима. Осупнула ме чудна врућа магла, расцепана по плавој бистрини шумскога јутра, у којој сваки листић изгледа као да

је непојмљиво прецизно исцртан, а ситна песма колибрија чује се као бучна ларма. Са грања, са лишћа, са крова од трске пада шумно роса кô пљусак.

О том заумно неупоредивом (можда и сањаном) призору, скрушен и усхићен, снатрио сам док сам бродило Средоземним морем крај шпанских обала и Херкулова стуба, остављајући мистичне афричке обресе који су се кардинално и неповратно удаљавали.